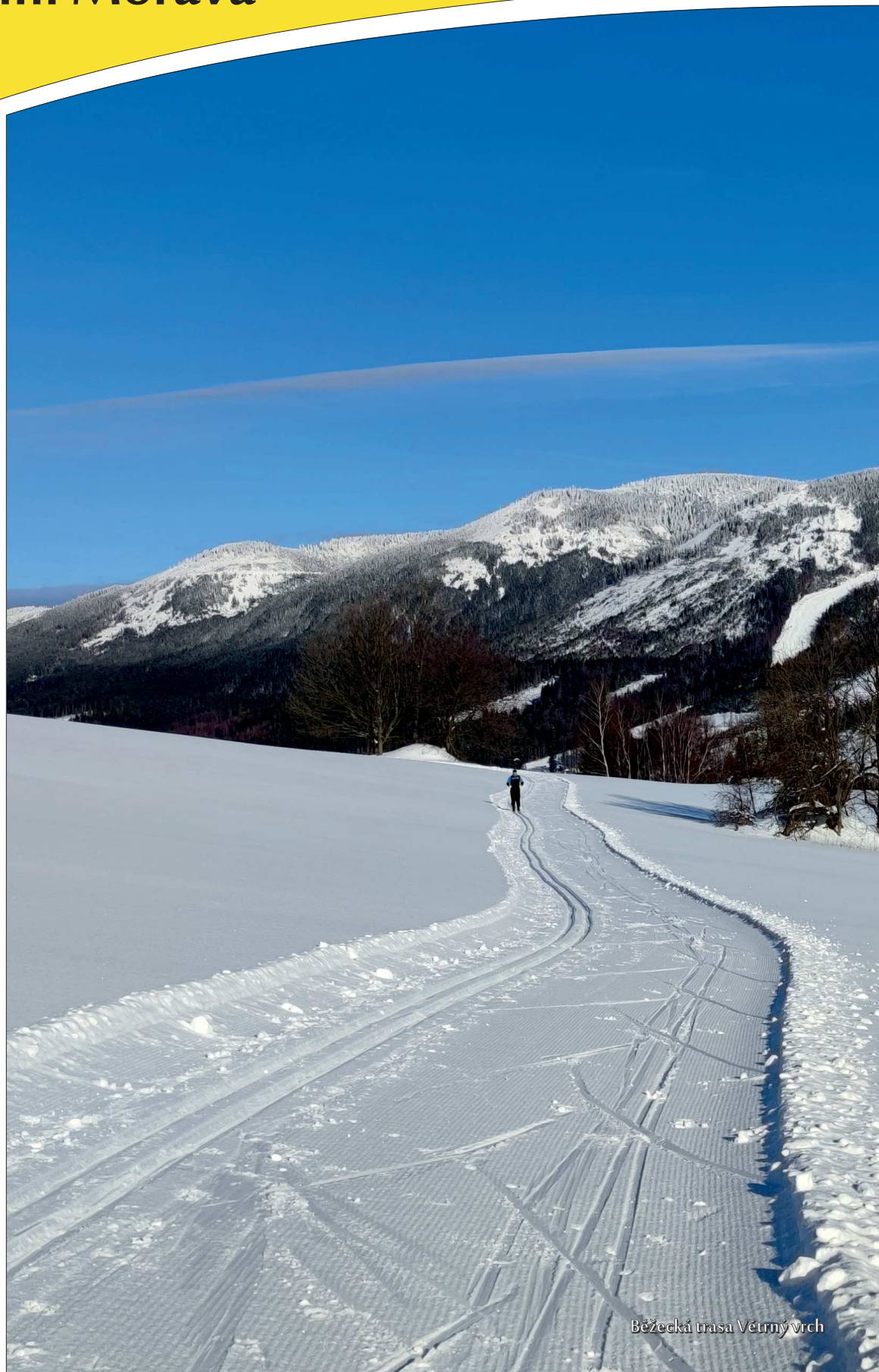

ZPRAVODAJ

Obce Dolní Morava

březen
2022

---

zdarma

Běžecská trasa Větrný vrch

CO PROJEDNÁVALO ZASTUPITELSTVO OBCE

V pondělí 21. února se uskutečnilo zasedání zastupitelstva obce. Po schválení programu a ověřovatelů zápisu byla projednána následující témata:

Nakládání s nemovitostmi

V rámci tohoto bloku bylo schváleno:

- zrušení záměru prodeje části p.p.č. 232/3, 232/10 a 224 v k.ú. Dolní Morava za účelem výstavby malého řemeslného pivovaru z důvodu, že jeden ze zájemců chce vystavět na soukromém pozemku, tudíž pro tento záměr není nutné využít pozemku Obce
- záměr směny části p.p.č. 5649/5 za část p.p.č. 5649/4 v k.ú. Velká Morava (narovnění pozemků u parkoviště u Čermáků)
- záměr směny části p.p.č. 5223/2, st. 45 a 5224 za část p.p.č. 1114, 1113/1,2,3 a 1494 v k.ú. Velká Morava (narovnění pozemků u místních komunikací)
- uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene na kabelové vedení nn přes p.p.p.č. 5579, 5567, 5569 v k.ú. Velká Morava za předpokladu propojení stávajícího vedení nn i přes p.p.č. 5570, 5555, 5553, 5543 a 5540 (vedení nn v lokalitě u střediska)

V rámci tohoto bloku byla projednána také možnost pronájmu pozemku za účelem umístění prodejny sportovních potřeb. Pro tento účel se jeví vhodné pozemky p.č. 5482 a 5643 v k.ú. Velká Morava. Zastupitelstvo obce pověřilo starostu předložením těchto lokalit zájemcům o pronájem za tímto účelem.

Výstavba v obci

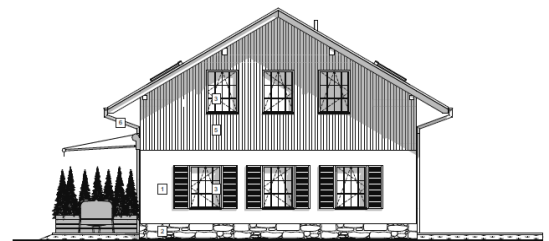
V rámci tohoto bloku bylo projednáno:

- záměr výstavby rodinného domu paní Večeřové na p.p.č. 538/4 v k.ú. Dolní Morava (u Václava Vrábela), ke kterému nebyly podány připomínky, záměr je v souladu s platnou územně plánovací dokumentací obce

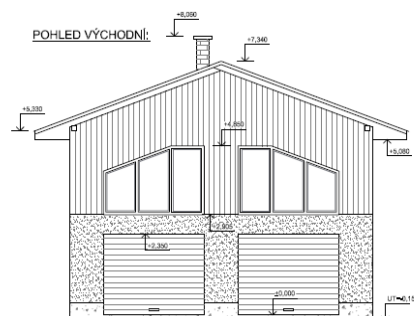
POHLED JIŽNÍ

POHLED VÝCHODNÍ

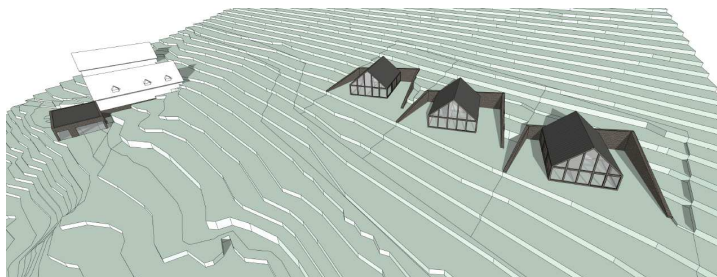

- záměr výstavby hospodářského objektu s garáží pana Grebeně na p.p.č. 5050/1 v k.ú. Velká Morava, ke kterému bylo podáno doporučení z hlediska užití pravoúhlých okenních otvorů, další připomínky podány nebyly, záměr je v souladu s platnou územně plánovací dokumentací obce

- studie záměru výstavby 3 rodinných domů na p.p.č. 5448/7,8,9 v k.ú. Velká Morava na pozemcích paní Paulovičové, kdy k prvotní

studii bylo sděleno, že objekty musí být orientovány kolmo k plánované komunikaci, jako je tomu v případě okolních objektů, co se týká objemu staveb, jsou v souladu s prostorovou kompozicí obce, zastupitelstvo obce požaduje pro kompletní vyjádření kompletní dokumentaci s upravenou orientací objektů

Ostatní

V rámci tohoto bloku bylo schváleno:

- příspěvek na činnost Sportovního klubu Dolní Morava v roce 2022 ve výši 50 000 Kč a dorovnání financování sportovního klubu z let minulých ve výši 10 000 Kč
- vstup Obce Dolní Morava do Sdružení cestovního ruchu Jeseníky za účelem spolupráce na úseku úpravy lyžařských běžeckých tras

Zveme občany na další zasedání Zastupitelstva obce Dolní Morava, které se uskuteční v pondělí **21. března 2022 od 17 hodin** na Obecním úřadě. **Zasedání je veřejné.**

INFORMACE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ S ELEKTRICKOU ENERGIÍ V OBCI

V průběhu února proběhla schůzka za účasti vrcholných představitelů ČEZ Distribuce, hejtmana Pardubického kraje, investorů a starosty obce týkající se řešení nedostatku elektrické energie a stability napětí a stability dodávky elektrické energie do obce. Tuto situaci občané obce pociťují již delší dobu a v posledních měsících byla umocněna několika výpadky a přepětím v síti, které způsobilo nejedno poškození tepelného čerpadla. Ze strany ČEZ Distribuce se jedná o spoustu dílčích investic, která mají za cíl stabilizovat napětí nejen v obci Dolní Morava, ale v celém Králicku. Jako první krok je ve zkušebním provozu kompenzační jednotka v rozvodně v Králíkách, která má za úkol vyrovnávat stabilitu napětí, toto opatření se jeví jako účinné a bude rozšířeno pravděpodobně ještě o jednu kompenzační jednotku přímo v obci Dolní Morava. Jako další kroky jsou prováděny projektové dokumentace a projednávání tras vedení vysokého napětí, kdy je cílem přivést do Králík napětí o hladině 110 kV, protože v současné době je sem přivedeno pouze 22 kV z rozvodny z Jablonného nad Orlicí, které již pro současné energetické nároky nejsou vyhovující. Tento krok je dlouhodobý a bude stát ještě hodně sil, předpokládané započítí realizace

této akce je rok 2025. Dále jsou realizovány a připravovány dílčí kroky v samotné distribuční soustavě, která je historicky paprskovitá, což vzhledem k současným nárokům na stabilitu dodávky a nároky není vyhovující, proto již letos budou realizovány první stavby zajišťující propojení jednotlivých slepých větví (například propojení Dolní Moravy s Horní Lipkou) a připravují se další (například propojení Dolní Moravy s Heřmanicemi, což může zajistit i napájení obce v případě výpadku ústředny v Králíkách). Dále se chystají realizace propojení slepých větví v oblasti Suchého vrchu do Červené vody. Toto opatření, byť je naší obci vzdálené, má pro nás přínos v tom, že v případě propojení bude obec Červená Voda do doby realizace vedení 110 kV do Králík napájena přímo z rozvodny v Jablonném nad Orlicí a kapacita této obce bude moci být využita pro celý zbytek Králicka, tedy i pro Dolní Moravu. Realizace tohoto opatření se předpokládá již v příštím roce. Dále jsou řešena další opatření pro zajištění stability, jako zdvojení některých vedení. V případě zdvojení stávajícího přívodu vysokého napětí do obce je aktuálně řešena i varianta kabelového vedení souběžně s plánovanou realizací plynovodu do obce.

DALŠÍ OMEZENÍ VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ

Z důvodu realizace přeložky vzdušného vedení nízkého napětí v lokalitě u střediska a hotelu Morava došlo ze strany ČEZ Distribuce k přerušení vedení veřejného osvětlení bez předchozího upozornění. Z tohoto dů-

vodu Obec Dolní Morava nemůže neprodleně zajistit náhradní napájení veřejného osvětlení od hotelu Morava do horní části obce. Tato situace je řešena a bude vyřešena v průběhu letošního roku.

ÚRYVKY Z KRONIKY 1947

Noví obyvatelé naší obce

V roce 1947 přistěhovalo se do Velké Moravy několik nových rodin (*poznámka: v případě Volyně se myslí oblast v Ukrajině, kde dodnes žije řada českého obyvatelstva, které se po II. světové válce vracelo do své vlasti*)

Václav Bouzek – 19. 5. 1947 z Volyně
 Josef Dejdar – 25. 1. 1947 z Hor. Lipky
 Michal Janočko – 8. 3. 1947 ze Slovenska
 Jos. Klimeš – 7. 5. 1947 z Volyně
 Jan Kašecký – 20. 9. 1947 ze Slovenska
 Pavel Košutek – 1. 10. 1947 z Dol. Bojanovic
 Jos. Kopečný – 25. 10. 1947 z Ostružné

Jan Šilbert – 18. 7. 1947 z Volyně
 Lud. Šturm – 21. 5. 1947 z Lukova u Znojma
 Emil Tomášek – 25. 7. 1947 z Maslansty, Volyně
 Štef. Temniak – 1. 7. 1947 ze Šaran, Rumunsko
 Jos. Valíček – 27. 10. 1947 Salaše, Rumunsko
 Ad. Svoboda – 1. 9. 1947 z Třebíče

Stav hospodářského zvířectva k 1. I. 1947

Dle opisu soupisového listu pro sčítací komisaře je k 1. lednu 1947 tento stav hospodářského zvířectva: koní 50, hovězího dobytka 317, z toho dojnic 149, prasat 165, ovcí a beranů 32, koz 63, slepic a kohoutů 36, husí 31, kachen 26, krocanů a krůt 8, perličky 3.

Předání legitimací KSČ

Dne 5. II. 1947 na schůzi KSČ byly předány soudruhům legitimace.

Volba nového předsedy MNV Fr. Nováka

Dosavadní předseda MNV Josef Kolář zřídá se funkce z důvodu odstěhování. Funkci předsedy MNV přebere automaticky náměstek předsedy Jan Novák. Na schůzi MNV dne 27. 4. 1947 přikročeno k volbě nového předsedy.

Členové MNV za KSČ byli tito: František Bobalík, Josef Machovič, Josef Paulovič, Ladislav Tranžík, Václav Hruška, Jan Feranec, náhradník Pavel Bílený.

Za stranu národně socialistickou: Jan Novák, František Novák, Rudolf Válek, Oldřich Medek, Rudolf Maléř, Adolf Marčík. Náhradníci: Arnošt Paděra, Adolf Pelikán, Růžena Kašparová, Marie Válková.

Předseda Jos. Kolář dal hlasovati, zda se má volit aklamací nebo lístky. Usneseno volit lístky.

Výsledek volby: František Novák, zemědělec, Vel. Morava čís. 13, člen strany národně socialistické, ob-

držel 7 hlasů, Josef Paulovič, člen KSČ obdržel 5 hlasů. Novým předsedou MNV stává se tedy František Novák, který setrval ve svém úřadě po celý rok 1947.

Za KSČ zvolen Josef Paulovič, zemědělec, Vel. Morava č. 24 náměstkem předsedy MNV.

Do obecní rady zvoleni Václav Hruška a Adolf Marčík.

Jar. Rulíšek zvolen kronikářem

Na schůzi MNV v únoru 1947 navržen obecním kronikářem učitel Jaroslav Rulíšek. Svou funkci až do svého odchodu 1. 9. 1947 nevykonával. Je to škoda, poněvadž jako svědek událostí do 1. 9. 1947 mohl lecos zachytiti a zapsati líp než nynější kronikář, jenž dobu 1945–1947 musel napsati z dokumentů a z vyprávění obyvatel naší obce.

Elektrifikace obce

Domácí elektrárna je umístěna na p.č. 10. Dodává stejnosměrný proud. Když náhon, jenž šel do elektrárny, byl zanesen listím, byl proud v domácnostech tak slabý, že někdy nebylo od elektr. světel ani vidět. Říkali jsme, že nám svítí pomeranče, tak slabé světlo žárovky vydávaly a barvou skutečně připomínaly pomeranče. V noci zase často byla dodávka proudu tak silná, že se i radiový přijímač spálil.

Obsluhou elektrárny byl pověřen Al. Hruška, zemědělec z Dolní Moravy za obnos 1 500 Kč měsíčně. Jmenovaný byl povinen obsluhovat elektrárnu od 5 hod. ráno, aby mohli zemědělci provádět úklid v chlévech. Byla zřízena 3 členná komise na udržování a kontrolu elektr. proudu. Navrženi Ol. Medek, Fr. Novák a Ad. Marčík, kteří funkce přijali.

Na schůzi MNV v červnu 1947 byla projednávána nabídka VME (Východomoravských elektráren) v Přerově na elektrifikaci naší obce. VME nabízely tyto podmínky: Občané provedou na vlastní nebezpečí veškeré pomocné práce s výstavbou rozvodových zařízení v obci a jiných prací s tím spojených. Bude-li práce provedena řádně a včas, aby skupina zaměstnanců VME nebyla zdržována, dá se předpokládat, že příspěvek bude snížen o 44 600 Kč z celkové částky 490 440.

Neuhrazený zbytek příspěvku 445 800 Kč splatí obec částečně v hotovosti a to (32) 342 800 Kč před započítáním prací. Část obnosu ve výši 103 000 budou VME do doby výplaty subvence čekati pod podmínkou, že VME budou placeny 5 % úroků do doby zaplacení.

Všemi přítomnými schváleno zavedení elektrifikace v naší obci za těchto podmínek:

1. Aby bylo ihned započato se stavbou elektrifikace, jakmile požadovaná částka 342 800 Kč by byla složena.
2. Aby po ukončení elektrifikace byla obec a občané ihned zapojeni na hlavní síť. Finanční stránkou jsou pověřeni Jan Novák a předseda MNV Fr. Novák, aby vyšetřili podmínky poskytnutí úvěru.

Půjčku 500 000 Kč na elektrifikaci mohou provést peněžní ústav:

1. Spořitelna města Šumperka a spořitelna města Králík. Předseda dává návrh na Spořitelnu města Šumperka.

Plánovaná elektrifikace, tak potřebná pro všechno občanstvo naší obce, jsme se, bohužel nedočkali v roce 1947 ani v následujícím roce.

TAJEMNÁ MÍSTA V OBCI

Svatý Jan z Velké Moravy

Na začátku Velké Moravy při cestě k muzeu K-S5 U Potoka se mezi památnými lípami nachází socha sv. Jana Nepomuckého. V roce 1985 se v naší obci stavila Erna Thes (rozená Spillerová) z Mnichova, která se byla podívat na místo svého rodného domu, který je již zbořen (Velká Morava 3, dodnes vedená stavební parcela č. 9/1 v k.ú. Velká Morava mezi novou zástavbou na začátku obce). Setkala se s paní Fialovou, která v té době bydlela v sousedním domě č.p. 72, a vyprávěla jí příběh o soše sv. Jana, která stojí v polích za jejím bývalým domem:

My, moje sestra a já, to víme od našeho otce. Náš dědeček Johan Spiller koupil v roce 1905 statek Velká Morava č. 3 od jistého Schremmera. V sedmileté válce složil tehdejší majitel statku č. 3 Andreas Schremmer

slib. Nepřátelští vojáci chtěli Schremmra „brousit“, to znamená, že měl být přivázan ke koňskému ohonu a kůň měl být proháněn do klusu. Slíbil, že bude-li toho ušetřen, postaví sv. Janu sochu a zasadí k ní 2 lípy. Svůj slib splnil v r. 1777 (proč až 14 let po sedmileté válce zůstává otevřený).

Sv. Jan Nepomucký je patronem Čech, je uctíván jako mučedník zpovědního tajemství a patron při přírodních pohromách a povodních (kvůli způsobu své smrti). Svatý Jan Nepomucký byl v roce 1393 umučen kvůli mocenským sporům mezi králem Václavem IV. a tehdejším arcibiskupem Janem z Jenštejna. V roce 1729 byl svaťorečen a stal se jedním z nejznámějších patronů po celém světě.

ZAJÍMAVOSTI Z NAŠÍ PŘÍRODY

kyčelnice devítolistá (Dentaria enneaphyllos)

Od konce března do začátku května na slunných stránkách listnatých lesů především u potůčků můžete vidět kvést horskou bylinu kyčelnici devítolistou.

V České republice se vyskytuje nejčastěji v Krkonoších, Brdech, Králickém Sněžníku, Hrubém Jeseníku, Beskydech, jinde vzácněji. Jed-

ná se o vytrvalou rostlinu vysokou 20 až 30 cm s květním hroznem světle žluté barvy. Tato rostlina kvete ještě před samotným olistěním stromů, pod kterými roste. Je velmi důležitým ukazatelem lesního stanoviště, které poukazuje na bohatost minerálů, svěžest půdy a její kyprost a humóznost. Jedná se o slabou léčivku proti průjmům a kašli, v současné době je však rostlina zařazena mezi ohrožené druhy, proto nesmí být trhána ani vyrývána. V naší obci ji můžete spatřit v listnatých lesích pod mramorovým lomem, ale i jinde na příhodných stanovištích.

Spolek AUDIOHELP z.s. Plzeň, středisko Ústí nad Orlicí, ve spolupráci s městem Králíky organizuje v Králíkách

PORADNU PRO NEDOSLYCHAVÉ

dne **18. 3. 2022 /VYJÍMEČNĚ PÁTEK/ od 8:00 hod. do 11:45 hod.**

V rámci poradny pracovník spolku poskytuje sociální služby sociálního poradenství a sociální rehabilitace.

Pracovník spolku AUDIOHELP je ve dnech, kdy poskytuje poradenství na MÚ Králíky, schopen poskytovat poradenství i v domácnostech občanů obce Dolní Morava. Jedná se především o klienty imobilní, zdravotně postižené, jejichž dostavení se do poradny na MÚ je spojeno s obtížemi. Poskytování služeb v domácnostech není zpoplatněno.

O zprostředkování služby v domácnostech je vhodné požádat v předstihu na telefonních číslech

602 697 729 nebo 465 526 911.

Poradna se uskuteční v budově Městského úřadu Králíky, ul. Karla Čapka 316, v přízemí v kanceláři č. 107.

ROZPIS POHOTOVOSTNÍ SLUŽBY ZUBNÍCH LÉKAŘŮ o víkendech a svátcích v čase 8:00–11:00 hodin

TERMÍN	JMÉNO	ADRESA	TELEFON
12.–13. 3. 2022	MUDr. Lenka Vlasatá	Jablonné nad Orlicí, Na Dílech 622	465 642 765
19.–20. 3. 2022	MUDr. Martin Appl	Dolní Čermná 222	465 393 266
26.–27. 3. 2022	MUDr. Renata Beranová	Jablonné nad Orlicí, U koupaliště 149	465 642 267
2.–3. 4. 2022	MUDr. Aleš Bílý	Lanškroun, Pivovarské nám. 561	465 324 829

POZOR případné změny jsou k dispozici na Poliklinice Žamberk tel.: 465 676 811 a internetové adrese www.pardubickykraj.cz, v sekci: Krajský úřad/Odbor zdravotnictví/Lékařská pohotovostní služba.

Pokud máte problém po 11. hodině, tak v nemocnici v Pardubicích či Hradci Králové funguje nepřetržitá služba na stomatologických odděleních.

25. března v 17:00

Setkání s občany

Zajímá vás průběh přípravy jednotlivých projektů obce?

Jak to bude s otevřením visuté lávky?

Máte dotaz na vedení obce?

Máte podnět pro lepší obec?

Pokud ano, dorazte **v pátek 25. března 2022 v 17 hodin na sál obecního úřadu.**

Občerstvení je zajištěno.

Po oficiální části bude neoficiální sousedské posezení, takže klidně doneste vlastní buchty, chlebičky a pobavte se se sousedy. Pro případný tanec bude nachystána reprodukováná hudba.

PLAVÁNÍ RODIČŮ S DĚTMI

Informace:

- pro děti ve věku od 6 měsíců
- **wellness hotel Vista na Dolní Moravě**, -2. poschodí
- **začínáme v úterý 22. března 2022** – zakončení 30. června 2022
- **každé úterý 8:45 - 9:15** / v případě velkého zájmu, rozdělíme děti dle věku /úterý a čtvrtek/
přijďte 10–15 minut před začátkem
- platba přímo na recepci wellness **190 Kč za lekci / 30 minut**
- děti musí mít plavečky nebo plenkové kalhotky / možno zakoupit na recepci wellness
  - ručníky dostanete k zapůjčení na recepci wellness
  - po skončení lekce nespěchejte ven, máte možnost se v hale posadit...
- pokud nebudete moct v průběhu kurzu přijít, omluvte se předem na můj telefon

Těším se na viděnou. *Renata Eisenvortová, mobil 728 214 379*

Nejsou žádná covidová omezení, v této chvíli pouze roušky při průchodu hotelem.

SBÍRKA PRO UKRAJINU

Obec Dolní Morava a SDH Dolní Morava

*zřizují na obecním úřadě sběrné místo pro věci potřebné
z důvodů aktuální situace na Ukrajině.*

Sběrnými dny budou:

každé pondělí a středa od 7 do 17 hodin

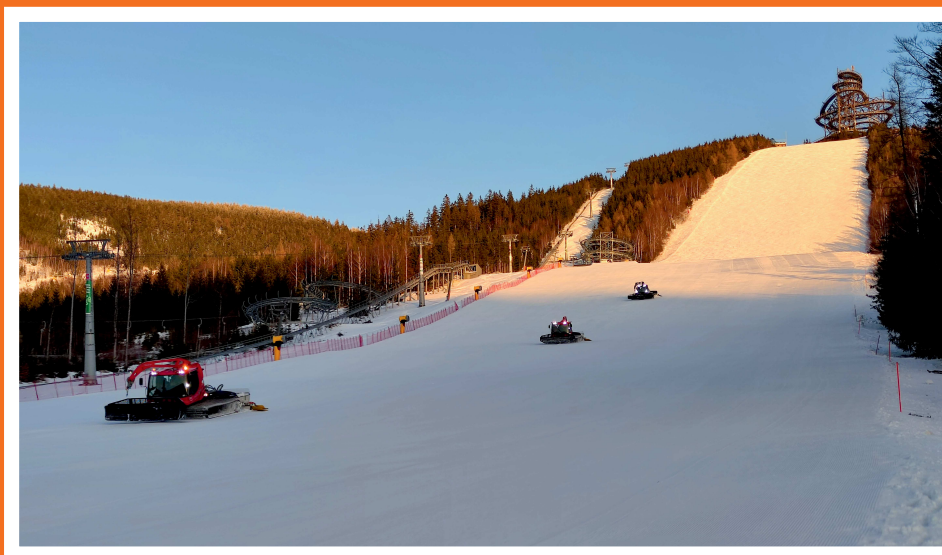
Aktuálně je potřeba: zejména volně prodejná léčiva, obvazový a fixační materiál, dále pak spací pytle a sportovní potřeby pro nouzové přenocování, teplé zimní oblečení a přikrývky, hygienické potřeby, trvanlivé potraviny a konzervy.

Tento materiál bude průběžně převážen na třídící sklad Pardubického kraje do České Třebové, odkud bude po přetřídění odvezen přímo do Zakarpatské oblasti na Ukrajinu. V případě většího množství zdravotnického materiálu či hygienických potřeb bude materiál také moci být poskytnut Českému červenému kříži, který v oblasti Ukrajiny či při jejích hranicích působí.

Dolní Morava včera a dnes

Úprava svahu „A“ šlapáním v roce 1984

Dnešní úprava svahu „A“ rolbami

ZPRAVODAJ Obce Dolní Morava je měsíční periodický tisk územního samosprávného celku Obce Dolní Morava. Vydává a tiskne Obec Dolní Morava, Dolní Morava 35, 561 69 Králíky. Náklad zpravodaje je 200 ks a je dodáván zdarma do domácností obce Dolní Morava. Je k dispozici v elektronické podobě na www.obecdolnimorava.cz/zpravodaj. Redakce: Ing. arch. Richard Novák, Edita Novotná, Mgr. Lucie Nováková (sazba). Do zpravodaje může kdokoliv přispět, Vaše příspěvky doručte na Obecní úřad nebo na e-mail zpravodaj@obecdolnimorava.cz. Uzávěrka je vždy **25. den** měsíce.